

ירושלים, י"ז בכסלו, תשס"ה

30 בנובמבר, 2004

חוזר מס' ח-06-2145

(9417.doc)

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

הנדון: תקשורת של רואה חשבון מבקר

עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הבנקאי

(ניהול בנקאי תקין, הוראה מס' 303)

מבוא

1. במכתבינו אל הנהלות התאגידים הבנקאיים ורואי החשבון המבקרים שלהם נקבע, בין השאר, שהחל מהביקורת לדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים לשנת 2003 רואי החשבון המבקרים יישמו לפחות את תקני הביקורת ואת מדריכי הביקורת האמריקאיים, שפרסמה לשכת רואי החשבון בארה"ב (Statements on Auditing Standards and Audit and Accounting Guides), להלן – "תקני הביקורת האמריקאיים"), וכן את התיקונים והשינויים בתקנים אלו שפורסמו לאחר מכן במועד תחילתם בארה"ב.

2. תקני הביקורת האמריקאיים שיישומם נדרש על-ידי המפקח על הבנקים, אשר כוללים התייחסות ישירה לנושא התקשורת של רואה החשבון מבקר עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הנם:

א. SAS 60 - Communication of Internal Control Structure Related Matters Noted in an Audit (and its amendments in SAS 78 and SAS 87).

ב. SAS 61 - Communication With Audit Committees (and its amendments in SAS 89 and SAS 90).

בנוסף, קיימים תקני ביקורת אחרים בהם קיימת התייחסות ישירה לנושא תקשורת של רואה חשבון מבקר עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד באותם נושאים.

3. לאור יישום תקני הביקורת האמורים, על-מנת להסדיר היבטים שונים בהקשר לאופן יישומם, ולאחר התייעצות עם וועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל ובוועדה המייעצת בעניינים

הנוגעים לעסקי הבנקאות, מצאתי לנכון להחליף את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 303 בדבר "דוח מפורט של רואה חשבון" בהוראה חדשה, שתבסס על תקני הביקורת האמריקאיים.

4. במסגרת ההוראה המעודכנת של הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 303 בדבר "תקשורת של רואה חשבון מבקר עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הבנקאי" נכללות הבהרות באשר לאופן היישום של התקנים האמריקאים וכן מספר דרישות נוספות, שנקבעו בגילוי דעת 76 של לשכת רואי בישראל בדבר "תקשורת בנושאי ביקורת עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בגוף המבוקר", בהוראות ה-FDIC ובהוראה המוחלפת של ניהול בנקאי תקין מס' 303.

5. כמו כן נכללות בהוראה הנחיות באשר לאספקטים מסוימים הרלבנטיים לאופן התנהלות הגורמים המופקדים על בקרת העל במסגרת התקשורת עם רואה החשבון המבקר.

6. יישום ההוראה כאמור אינו פוטר את רואי החשבון המבקרים של התאגידים הבנקאיים מיישום דרישות נוספות בנושא תקשורת של רואה חשבון מבקר עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתקני ביקורת אחרים, החלים על-פי כל דין על עבודת ביקורת של רואה חשבון מבקר בתאגיד בנקאי.

7. מובהר בזאת כי אם יחולו בעתיד שינויים בתקני הביקורת הרלבנטיים, יש ליישם את השינויים הנ"ל בהתאמה.

עיקרי ההוראה

8. אם בתאגיד הבנקאי קיימים גורמים נוספים בדירקטוריון המופקדים על בקרת העל, בנוסף לועדת הביקורת של הדירקטוריון, על רואה החשבון המבקר לבחון מיהם אותם גורמים ועם מי מהם עליו לדון. במקביל, דירקטוריון התאגיד הבנקאי נדרש לעדכן את רואה החשבון המבקר בדבר הצורך למען דיווחים מסוימים לאותם גורמים (סעיף 4 בנספח להוראה).

9. הובהר כי המפקח על הבנקים רשאי לדרוש ולעשות שימוש ככל שידרש, בכל מידע שנוצר בתקשורת של רואה החשבון מבקר עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הבנקאי (סעיף 5(ב) בנספח להוראה).

10. הובהר כי ממצאים מהותיים ונושאים רלבנטיים לאישור הדוח הכספי, ידווחו לגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הבנקאי לפני מועד אישור הדוח הכספי (סעיף 6 בנספח להוראה).

11. רואה חשבון מבקר ישקול פנייה אל המפקח בהתקיים נסיבות מסוימות המפורטות בנספח להוראה (סעיף 10 בנספח להוראה).

12. נדרשת חובת דיווח בכתב, לפחות בהתייחס לנושאים ברי דיווח ונושאים מהותיים אחרים בגינם נדרשת תקשורת עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הבנקאי (סעיף 11 בנספח להוראה).

13. רואה החשבון המבקר נדרש לזהות ולדווח לתאגיד הבנקאי על חולשה מהותית בבקרה הפנימית, בנפרד (סעיף 13 בנספח להוראה).

תחילה

14. תחילת התיקונים להוראה לפי חוזר זה היא מביקורת הדוחות הכספיים לשנה המסתיימת ב- 31.12.2004.

הוראות מעבר

15. בביקורת לדוחות הכספיים לשנה המסתיימת ב- 31.12.2004, ההוראות יחולו על כלל התאגידים הבנקאיים בלבד.

16. בביקורת לדוחות הכספיים לשנה המסתיימת ב- 31.12.2005, יחולו ההוראות גם על חברות כרטיסי אשראי, בשליטת תאגידים בנקאיים, שהן "חברה עיקרית" כהגדרתה בסעיף 32.ט. להוראות בדבר עריכת דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי.

עדכון הקובץ

17. מצ"ב דפי עדכון לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

להכניס עמוד

(11/04) [4] 303-1-7

להוציא עמוד

(12/95) [3] 303-1-3

בכבוד רב,

יואב להמן

המפקח על הבנקים